

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

STORSTRAUMEN GAMLE BRUER

Kommune:

4220 Bygland

Askeladden-ID:

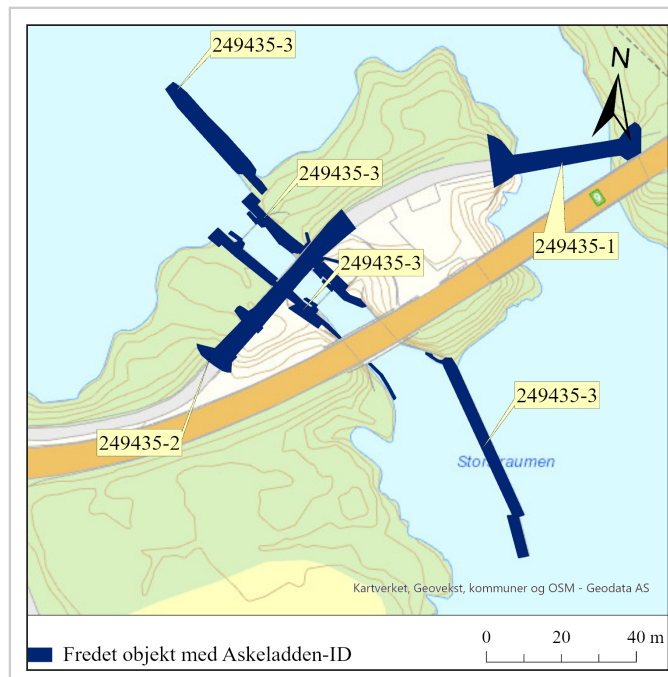
249435

Veg/brunnr:

Nedlagt veg/09-2001, 09-2002

Referanse til landsverneplan:

51-52

Omfang fredning

Navn	Datering	Askeladden-ID	Brutus-ID	Koordinater senter Euref 89, UTM 33
51 Storstraumen gamle bru	1914	249435-1	09-2001	X: 82205/Y: 6546055
52a Storstraumen gamle slusebru	1923	249435-2	09-2002	X: 82128/Y: 6546019
52b Storstraumen sluser	1915	249435-3		Y: 82147/X: 6546012

Fredning lokalitet

Omfang: Fredningen omfatter bruene og sluseanlegget som nevnt ovenfor.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre og bevare anleggets arkitektur og hovedpreg med sluser og bruer bygget i stein, og som representerer flere typer samferdsel som inngår i en sammenheng.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

Begrunnelse:

Storstraumen gamle bruer og sluseanlegget krysser over to vannløp i Byglandsfjorden. Bruene inngikk i den eldre hovedvegen i Setesdal. Slusene var viktige for båttransport og tømmerfløting.

Anlegget har en tidstypisk utforming med tilhugget stein i mørtel. Spesielt er hvelvbrua 1914 og sluseanlegget fra 1915 gode eksempler på datidens brubygging med bruk av stein med høy håndverksmessig og estetisk kvalitet.

Bruene og sluseanlegget er fra en tidsepoke der flere typer samferdsel inngikk i et tett samspill, og har samlet stor samferdsels-historisk- og opplevelsesverdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

STORSTRAUMEN GAMLE BRU

Koordinater:

X: 82205/Y: 6546055

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

Nedlagt veg/09-2001

Datering:

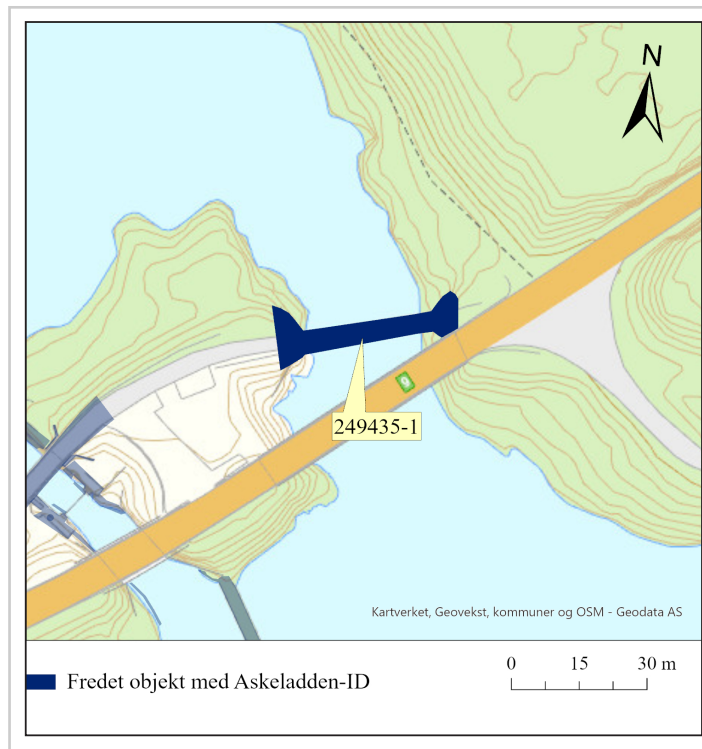
1914

Askeladden-ID:

249435-1

Referanse til landsverneplan:

51

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med landkar og linjeføring som del av vegen. I brukonstruksjonen inngår steinhvelv, overmur og andre konstruktive deler og utformingsdetaljer, samt rekkverk, overflater og materialbruk.

Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med terrengtilpasning og steinmurer. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av anleggets tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre og bevare bruas arkitektur og hovedpreg.

Fredningen skal sikre bruas konstruktive utforming med steinhvelv, overmur og landkar i hugget stein. I dette inngår bruas arkitektoniske uttrykk med rekkverk, steinstabbe, utformingsdetaljer som liggende kantstein i vegbanen, overflater og materialbruk. Fredningen skal også sikre kjeglemur og andre tilpasninger til det naturlige terrenget.

Begrunnelse: Storstraumen gamle bru fra 1914 er ei hvelvbru i hugget stein lagt i mørtel, som krysser del av Storstraumen i Byglandsfjorden i ett spenn. Brua er representativ for en brutype som ble mye brukt i første halvdel av 1900-tallet. Brukonstruksjonen vitner om høy brukteknisk kompetanse og solid håndverksmessig utførelse. Brua har samferdselshistorisk verdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bruer

STORSTRAUMEN GAMLE SLUSEBRU

Koordinater:

X: 82128-Y: 6546019

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

Nedlagt veg/09-2002

Datering:

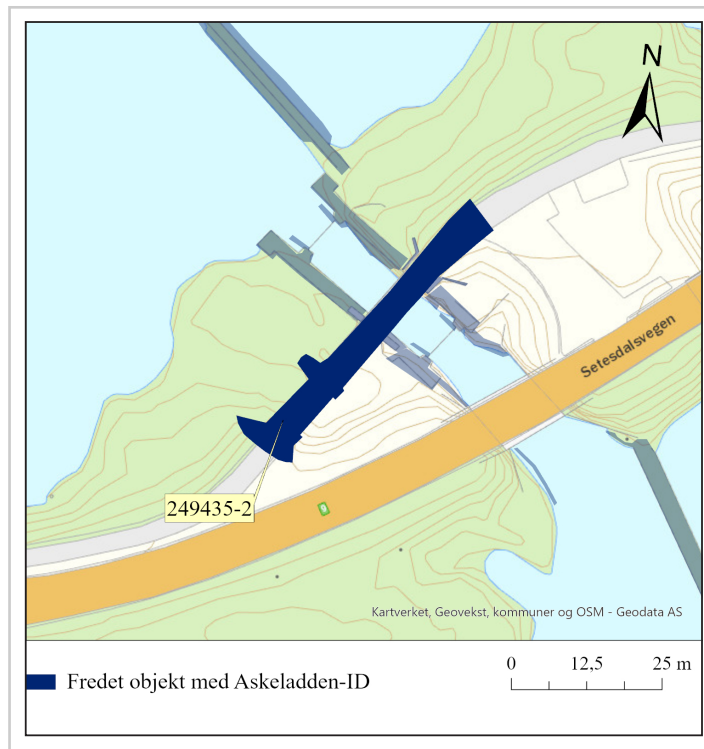
1923

Askeladden-ID:

249435-2

Referanse til landsverneplan:

52a

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter hele brukonstruksjonen med spenninndeling, steinpilarer samt linjeføring som del av vegen. I brukonstruksjonen inngår stålbjelke, bruplate, steinmurer og andre konstruktive deler og utformingsdetaljer, samt rekkverk, overflater og materialbruk.

Fredningen omfatter også bruas plassering i landskapet med landkar, murer, trapper, forankring til sluseanlegget og terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterenget som har vært endret som følge av bruas tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål: Formålet med fredningen er å sikre og bevare bruas arkitektur og hovedpreg.

Fredningen skal sikre bruas konstruktive utforming med skivesøyler, stålbjelke, brudekke og landkar. I dette inngår bruas arkitektoniske uttrykk med rekkverk, utformingsdetaljer som stabbesteiner på toppen av søylene, overflater og materialbruk. Fredningen skal også sikre brua som integrert del av sluseanlegget med landkar, steinmurer, trapper og andre tilpasninger til terrenget og sluseanlegget.

Begrunnelse: Storstraumen gamle slusebru fra 1923 er en tidstypisk bjelkebru med stålbjelker, landkar og skivesøyler i hugget stein samt brudekke i betong. Brua har tre spenn og i kanalløpet er brua forankret i sluseanlegget ved at pilarene støtter seg på murer i slusekammerets konstruksjon. Brua har samferdselshistorisk verdi som viktig del av sluseanlegget.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 30. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - bru

STORSTRAUMEN SLUSER

Koordinater:

X: 82147-Y: 6546012

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

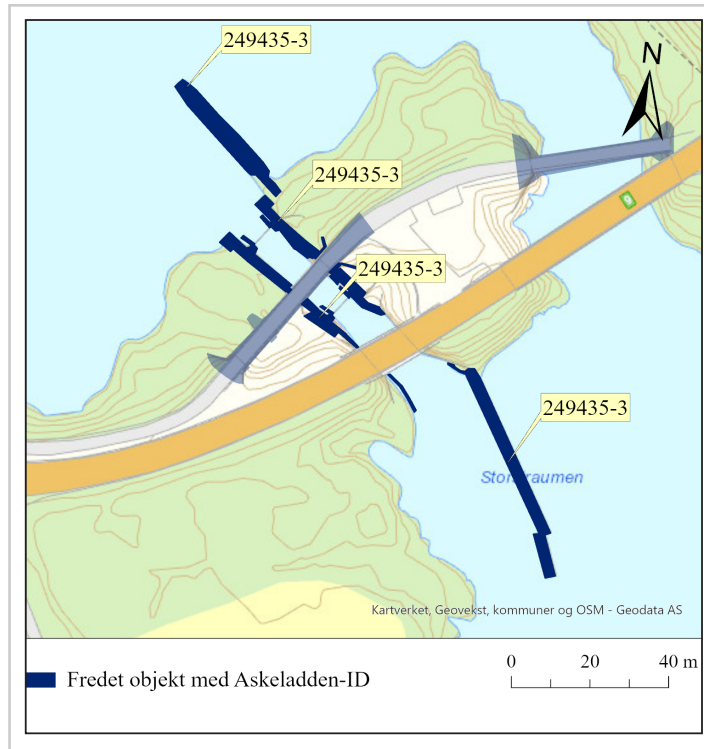
1915

Askeladden-ID:

249435-3

Referanse til landsverneplan:

52b

Fredning enkeltminne

Omfang:	Fredningen omfatter hele sluseanlegget med to steinmoloer. I sluseanlegget inngår slusekammer, molo, porter, tekniske installasjoner for å betjene slusen og utformingsdetaljer. Fredningen omfatter også sluseanleggets plassering i landskapet med murer og terrengtilpasninger. Med terrengtilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av anleggets tilpasning til det naturlige terrenget.
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre og bevare sluseanleggets arkitektur og hovedpreg. Fredningen skal sikre sluseanleggets konstruktive utforming med molo, steinmurt slusekammer, sluseporter i tre og tekniske installasjoner. I dette inngår anleggets arkitektoniske uttrykk med utformingsdetaljer som treplattung og rekkverk på sluseporten og materialbruk.
Begrunnelse:	Storstraumen sluser fra 1915 består av et slusekammer, samt moloer bygget i stein som vern mot strøm og drivtømmer fra fløting. Den første slusa ble tatt i bruk i 1869, og slusene ble utbedret og utvidet i 1912-1915. Slusene er bevart med alle tilhørende elementer og har høy kulturhistorisk verdi.